

úgy, hogy sem a megtámadott, sem a támadó fél nem tudott a támadásról? Ezekre, és más érdekes kérdésekre adok választ.

Kührner László (ELTE Bibó István Szakkollégium)

Kiskorúak a semleges államban

A gyermekek tekinthetők a legnagyobb elnyomott csoportnak alapjoggyakorlás szempontjából, politikai szabadságjogaik pedig további viták tárgyát képezik.

A gyermekek alapjoggyakorlásának korlátozása mellett érvként szokás említeni a gyermek alacsonyabb ítélőképességét és a gyermek egészséges fejlődésének védelmét. Azonban hol ér véget a gyermek védelme és hol kezdődik a jó élet egy felfogásának ráerőltetése? A kettő közötti határvonal könnyűszerrel elmosódhat, éppen ezért a gyermekek szabadságjogait érintő bármely intézkedésnek szigorú kritériumoknak kell megfelelnie, mely kritériumok alapvető eleme kell, hogy legyen a semlegesség.

Az állam nem választhat a jó élet felfogásai között, szól a semlegesség elvének alapvetése. Ezt az elvet megfogalmazása óta számos kritika érte, sőt a semlegesség támogatói között is különböző felfogásokat találhatunk. Az elv különböző megfogalmazásait, valamint kritikáit áttekintve azonban számos megbékélhető ellentéttel, közelíthető állásponttal találkozunk.

Előadásomban a semlegesség rawls-i koncepcióját, valamint az arra született reflexiókat és kritikákat megvizsgálva kívánom megalkotni a semlegességnek egy olyan kritériumrendszerét, mely mind a semlegesség hívei, mind annak kritikusai számára elfogadható lehet. Ezután ezt a kritériumrendszert a gyermekek politikai szabadságjog-gyakorlásának kérdésén keresztül ültetem át a gyakorlatba.

Budai Mihály Egon (ELTE Bibó István Szakkollégium)

A Kúria szerepe az európai uniós munkajog érvényesülésében

Kutatásom azt mutatja be, hogy a Kúria érvelésében hogyan jelennek meg az európai uniós munkajogi normák. Ehhez a csúcsbíróság mint munkaügyi perekben felülvizsgálatot végző fórum által 2013. január 1-je és 2017. december 31-e között egyedi ügyekben hozott, jogerős és nyilvánossá tett határozatokat vizsgáltam. Az alapkörpusz méretére figyelemmel első lépésben a szövegbányászat metódusát használtam. A kortárs társadalomtudományok egyik gyorsan teret nyerő, ám a (hazai) jogtudományban még elenyésző számban alkalmazott módszeréhez a Python 3.7.1. programozási nyelven írott saját algoritmust használtam. Joggyakorlat-analízisem e része a meglévő kutatásokhoz képest ritkaság a jogesetek mennyisége és ezzel szoros összefüggésben a metodológiája miatt, s kifejezetten újdonság a munkaügyi fókusz miatt. A Kúria szerepe ez alapján meglehetősen korlátozott; amennyiben az 1533 szóba jöhető ítéletből elenyésző számú foglalkozik érdemben az uniós munkajogi szabályokkal is. Második lépésben e határozatok közül elemeztem négyet, főleg nyelvtani-

logikai, kisebb részben teleologikus értelmezéssel. Ez lehetőséget adott arra, hogy (puhatolózó jelleggel) néhány tendenciózus mintát tárhassak föl. Előadásom reflektál az Európai Unió Bírósága legfrissebb ítéleteire is. A lezárásban az elemzés továbbfejlesztésének néhány irányát vázoló fel.

Czabán Samu (ELTE Bibó István Szakkollégium)

Jog és pszichológia, egy új határterület lehetőségei

Daniel Kahneman izraeli-amerikai pszichológus 2002-ben közgazdasági Nobel-díjat kapott, Amos Nathan Tversky kognitív és matematikai pszichológussal közösen kidolgozott kilátásméletéért. A homo oeconomicusra építő közgazdaságtan és a modern pszichológia találkozásából létrejött viselkedés alapú iskola mára az egyik legprogresszívabb irányzata a közgazdaságtannak. Bár jogtudományi Nobel-díj nincs, egy fiktív valóságban valószínűleg hahotázás törne ki, ha ma azt mondanám, tíz év múlva nem egy nagy jogtörténész vagy híres eljárásjogász, hanem egy pszichológus fogja elnyerni azt. Pedig a jog és pszichológia összefonódása ugyanolyan tudományos forradalmat indíthat be, mint a pszichológia találkozása a közgazdaságtannal. A forradalmak mindig áldozatokkal járnak, ami tudományos szinten leginkább saját kishitőségünk és zártságunk feláldozását jelenti. A modern pszichológia bár önmagában a mai jogrendszer kritikája, annak nem ellensége, hanem számos gyakorlati, emberi sorsokra kiható korrekciója lehet. A jog lezáró típusú, jelenlegi formájában gyakran nem képes választ adni azokra a konfliktusokra, amelyeket kezelni hivatott. Eközben a pszichológia tudományának megjelenése és fejlődése alapvetően rombolta le azt az emberképet, amelyre jogi gondolkodásunkat és rendszerünket építettük. Olyan emlékezetre, észlelésre és egyéb kognitív folyamatokra vonatkozó modern kutatások jelentek meg a pszichológiában, amely a jog alapvető intézményeinek átstrukturálását teheti szükségessé.

Varga Dóra (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A házasság tényleg csak egy papír?

Ahhoz, hogy két ember szeresse egymást, nem szükséges a kapcsolatukat hivatalossá tenni. Ezzel egyre többen értenek egyet, hiszen az elmúlt évtizedekben folyamatosan nőtt az élettársi kapcsolatot létesítők száma. A statisztikai adatok alapján ráadásul a házasságok 70%-a 6-7 év után véget ér. Érthető, ha a fiatal párkapcsolatban élők ezen információk alapján még inkább ódzkodnak a házasságkötés gondolatától. Mind az élettársi, mind a házassági kapcsolat alapja az érzelmi közösség, a gyakorlatban mindkettő pontosan ugyanúgy tud funkcionálni családtként. A kérdés az, hogy valóban ugyanazok a jogok illetik-e meg, illetve ugyanazok a kötelezettségek terhelik-e a házasfeleket, mint az élettársi kapcsolatban élőket. Előadásomban arra a kérdésre próbálok meg választ adni, a házasság valójában miért nem csak egy papír.